

6 Keurvorstendom Keulen

In de middeleeuwen was 'bisschop' niet alleen een kerkelijke functie maar een bisschop was ook een wereldlijk heerser. Dat was interessant voor de keizers van Duitsland: bij een graaf of een hertog moet je maar afwachten hoe de erfgenaam zich ontwikkelt, bij een bisschop heb je als keizer toch iets meer inbreng in de keuze. Zo was dat ook bij de bisschop van Utrecht en tot 1265 was die bisschop van Utrecht ook de baas in Oudewater.

Het aartsbisdom Keulen was één van de drie geestelijke keurvorstendommen van het Duitse rijk. De andere waren Trier en Mainz. Het keurvorstendom Keulen lag grotendeels op de linkeroever (de westzijde) van de Rijn plus het hertogdom Westfalen. Rond 1300 wist de stad Keulen zich los te maken van het keurvorstendom Keulen en werd Keulen een vrije rijksstad.

Maar er bleef nog genoeg over voor de bisschop. Zo kwam in de twaalfde eeuw ook het gebied rond het huidige plaatsje Zons bij het keurvorstendom.

Op de plaats van het huidige Zons lag al in de zevende eeuw een Frankische vronhoeve.

Rond zo'n hoeve lagen meerdere kleine boerderijen en de horige boeren konden dan gebruik maken van de graanmolen en de brouwerij op de vronhoeve. De Keulse aartsbisschop Koenraad van Hochstaden liet de hoeve vervangen door een kasteel. Zons lag strategisch, aan de Rijn en tegenover het graafschap Gulik. Dat kasteel was geen lang leven beschoren: in 1288 was de slag bij Woeringen, de aartsbisschop van Keulen verloor en de stenen van het kasteel werden afgevoerd naar Keulen om de stadsmuur te versterken.

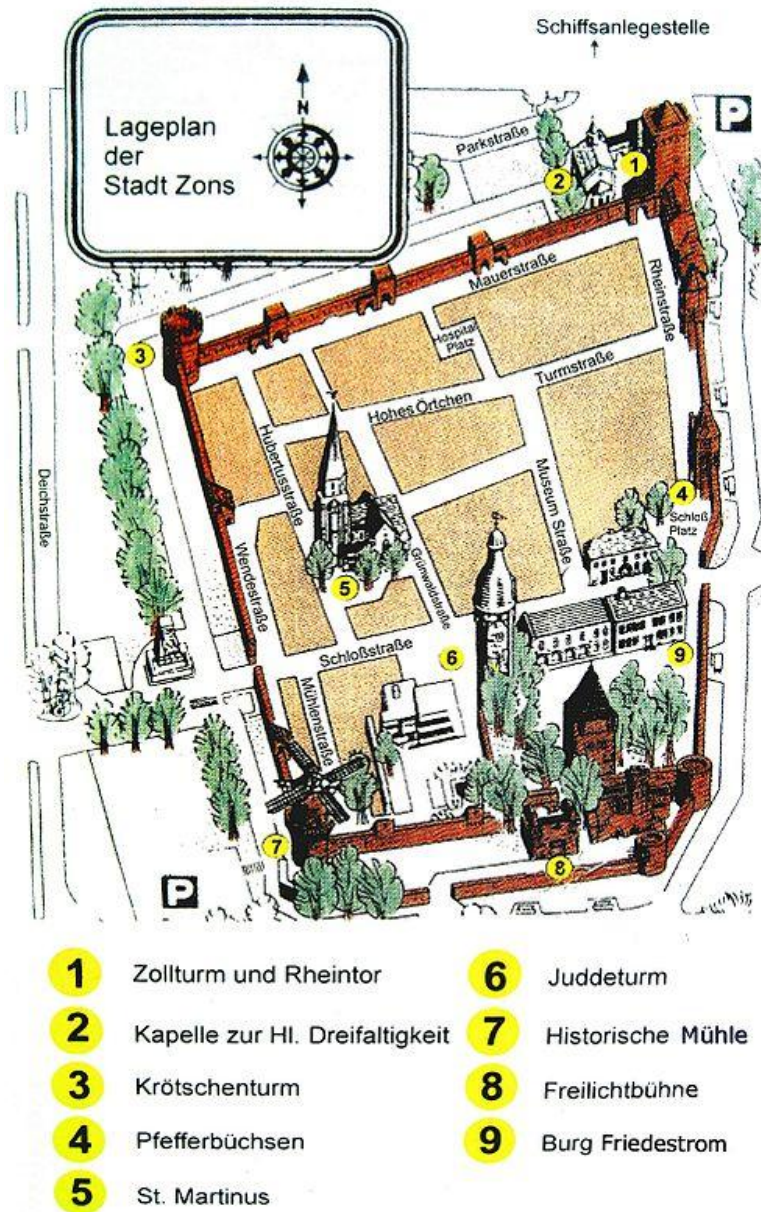

Zons was nog steeds een strategische plek. In 1372 liet een volgende aartsbisschop de Rijn-tol van Neuss verplaatsen naar Zons. Er kwam een tolburcht, kasteel Friedenstrom. En de nederzetting Zons kreeg echte stadsmuren. Zons doorstond een paar grote branden, de laatste in 1620, maar vanwege die tol bleef het bestaan. En de middeleeuwse stadsmuren zijn er nog steeds. Bij de 'Rheintor' staat een imponerende toltoren. Het kasteel heeft de eeuwen minder goed doorstaan en na 1800 was het weinig meer dan een grote boerderij.

De redding voor Zons waren de toeristen en die kwamen al vanaf 1904. De resten van het kasteel zijn gerestaureerd en daar is een museum in gevestigd. Het museum fungeert als

streekmuseum, dus met de geschiedenis van de stad Zons en het kasteel, maar er is ook een fraaie collectie tin uit de Jugendstil-periode.

2026, Nettie